

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Prawo o sakramentach św.
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Law of the Sacraments
Kierunek studiów	prawo kanoniczne
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	prawo kanoniczne
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Elżbieta Szczot, prof. KUL
---	------------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	60	III, IV	6
konwersatorium			
ćwiczenia	60	III, IV	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Znajomość podstawowej wiedzy katechizmowej dotyczącej sakramentologii oraz wiedza z przedmiotów: "Podstawy światopoglądu katolickiego"; "Wybrane zagadnienia z teologii moralnej"; "Wybrane zagadnienia z teologii dogmatycznej" oraz "Biblia - istota i rola w kulturze".
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Celem wykładu jest zapoznanie studentów z prawem i nauczaniem Kościoła Katolickiego dotyczącym sakramentów świętych oraz poznanie regulacji prawnych odnoszących się do ważności i godziwości, a także ograniczeń i przeszkód do udzielania i przyjmowania sakramentów.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
--------	----------------------------	------------------------------------

WIEDZA		
W_01	Zna w zakresie rozszerzonym terminologię prawa kanonicznego, zwłaszcza z prawa sakramentalnego oraz jej zastosowanie w innych pokrewnych naukach, np. w prawie cywilnym lub karnym	K2A_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi wskazać i w pogłębiony sposób wyjaśnić źródła prawa kanonicznego, przede wszystkim z prawa sakramentalnego oraz ich wzajemne relacje	K2A_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Docenia znaczenie prawa kanonicznego, zwłaszcza prawa sakramentalnego, w funkcjonowaniu społeczności Kościoła, jego rolę w zachowywaniu porządku tej społeczności w wymiarze doczesnym, a szczególnie jego ukierunkowanie na zbawienie człowieka	K2A_K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Źródła prawa do Księgi IV Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r. (kan. 834-1054) wraz ze źródłami prawa liturgicznego. 2. Pojęcie i podmioty "munus sanctificandi Ecclesiae" 3. Kult publiczny Kościoła 4. Pojęcie sakramentów. Ogólna charakterystyka szafarza i podmiotu sakramentów. Materia i forma sakramentów - przesłanki do ważności i godziwości sakramentów. 5. Reforma Soboru Watykańskiego II dotycząca liturgii - analiza tekstu konstytucji "Sacrosanctum Concilium" oraz instrukcji wykonawczych. 6. Pojęcie "communicio in sacris" - analiza kan. 844. 7. Regulacje prawne dotyczące sakramentu chrztu. Omówienie instrukcji Kongregacji Nauki Wiary "Pastoralis actio". 8. Pojęcie sakramentu bierzmowania. Analiza konstytucji papieża Pawła VI "Divinae consortium naturae". Regulacje prawne dotyczące sakramentu bierzmowania - szafarza, podmiotu, materii i formy. 9. Sakrament Eucharystii. Omawianie encyklik papieży: Pawła VI "Misterium Fidei", Jana Pawła II "Ecclesia de Eucharistia", adhortacji apostolskiej Benedykta XVI "Sacramentum Caritatis". Obowiązek uczestniczenia we Mszy świętej. Wymogi do ważności i godziwości Eucharystii. Szafarz Eucharystii. Przyjmowanie Komunii świętej. Szafarz Komunii świętej. Kult Eucharystii poza Mszą świętą. 10. Sakrament pojednania i pokuty: spowiedź indywidualna i integralna; absolucja wielu penitentów równocześnie; szafarz sakramentu; upoważnienie do spowiadania; prawa i obowiązki penitenta; tajemnica sakramentalna. 11. Regulacje prawne odnoszące się do sakramentu namaszczenia chorych. Ważność i godziwość sakramentu. Podmiot namaszczenia. 12. Regulacje prawne odnoszące się do sakramentu święceń. Podmiot, szafarz, materia i forma. Nieprawidłowości i przeszkody do święceń.
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			

W_01	Wykład konwersatoryjny	Oceniony egzamin ustny, test	Protokół z egzaminu
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Przysłuchiwanie się	Protokół z dyskusji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Rozwiązywanie kazusów	dialog	Oceniona praca pisemna

VI. Kryteria oceny, wagi...

Egzamin końcowy w formie pracy pisemnej, na ocenę pozytywną wymagana jest odpowiedź na 50 procent + 1 pytań, obecność w 80 procentach na wykładach, aktywny udział w zajęciach.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	120
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	50

VIII. Literatura

<p>Literatura podstawowa</p> <p>Źródła prawa:</p> <p>„Prawo sakramentów. Wybór źródeł Kościoła łacińskiego”, red. Elżbieta Szczot, ks. Damian Kwiatkowski, ks. Wojciech Lech, Wydawnictwo KUL, Lublin 2019, ss. 1100.</p> <p>Sacrosanctum Concilium Oecumenicum Vaticanum II, Constitutio de sacra liturgia Sacrosanctum Concilium, 3 XII 1963, AAS 56 (1964), p. 97-134; Sobór Watykański II, Konstytucje, dekryty, deklaracje. Tekst polski, Poznań 1968, s. 40-70.</p> <p>Sacra Congregatio pro Disciplina Sacramentorum, Instructio de Communionem sacramentali quibusdam in adiunctis faciliore reddenda Immensae caritatis, 29 I 1973, AAS 65 (1973), p. 264-271 oraz „Notitiae” 9 (1973), n. 5, p. 157-167, tekst polski w: PPK t. VI, z. 2, s. 114-129 (n. 11259-11299).</p> <p>Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, Instructio de quibusdam observandis et vitandis circa Sanctissimam Eucharistiam Redemptionis Sacramentum, 25 III 2004, AAS 96 (2004), p. 549-601; tekst polski w: Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, Instrukcja o tym, co należy zachowywać, a czego unikać w związku z Najświętszą Eucharystią Redemptionis Sacramentum, Poznań 2004.</p> <p>Congregatio pro Cleris et aliis Dicasteriis, Instructio de quibusdam quaestionibus circa fidelium laicorum cooperationem sacerdotum ministerium spectantem Ecclesiae de mysterio, 15 VIII 1997, AAS 89 (1997), p. 852-877; tekst polski: OsRomPol 12 (208) 1998, s. 30-40.</p> <p>Pontificium Consilium ad Unitatem Christianorum Fovendam, Directorium oecumenicum noviter compositum, 25 III 1993, AAS 85 (1993), p. 1039-1119; tekst polski: „Communio” 14 (1994), nr 2, s. 3-93.</p> <p>Literatura:</p> <p>Hemperek P., Uświęcające zadanie Kościoła, w: P. Hemperek, W. Góralski, F. Przytuła, J. Bakalarz. Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego, t. III. Redakcja Wydawnictw KUL, Lublin 1986, s. 61-212.</p> <p>Szczot E., Prawo wiernego do Eucharystii według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 roku,</p>
--

Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2000.

Zubert B. W., Chrzest dziecka wbrew woli rodziców. Próba krytycznej wykładni kan. 868 § 2 KPK 1983, w: Pro iure et vita. Wybór pism Bronisława Wenantego Zuberta OFM, 2005. Red. E. Szczot, Wyd. KUL, Lublin, s. 573-591.

Zubert B. W., Interkomunia w świetle nowego Kodeksu, w: Pro iure et vita. Wybór pism Bronisława Wenantego Zuberta OFM, red. E. Szczot, Wyd. KUL, Lublin 2005, s. 533-548.

Zubert B. W., Prawo do sakramentów świętych, w: Zagadnienia międzywyznaniowe w realizacji misji uświęcającej Kościoła, red. J. Krukowski, M. Sitarz, K. Dziub, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2010, s. 47-63.

Zubert B. W., Sacramentale sigillum inviolabile est, w: Pro iure et vita. Wybór pism Bronisława Wenantego Zuberta OFM, red. E. Szczot, Wyd. KUL, Lublin 2005, s. 723-741.

Literatura uzupełniająca

Pastuszko M., Najświętsza Eucharystia według Kodeksu Prawa Kanonicznego Jana Pawła II, Wydawnictwo Jedność, Kielce 1997.

Pastuszko M., Sakrament bierzmowania (kanony 879-896), Wydawnictwo Jedność, Kielce 2005.

Pastuszko M., Sakrament pokuty i pojednania, Wydawnictwo Jedność, Kielce 1999.

Pastuszko M., Sakrament święceń (kanony 1008-1054), Wydawnictwo Jedność, Kielce 2008.

Pastuszko M., Wprowadzenie do kanoniczno-liturgicznego prawa o sakramentach świętych (kanony 834—839), "Prawo Kanoniczne" 35 (1992), nr 3-4, s. 85-145.

Szczot E., Sakramenty jako znaki i środki wyrażania i umacniania wiary, w: Porta Fidei. Przekaz wiary w prawie Kościoła, red. A. Kaczor, TWN Libropolis, Lublin 2012, s. 53-75.